

Protokół

z 35. posiedzenia Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej, które odbyło się 7 listopada 2007 roku w gmachu Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii przy ul. Wspólnej 2 w Warszawie. W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji – według załączonej listy obecności (zał. 1).

Wstępny porządek obrad obejmował:

1. Zagajenie
2. Omówienie bazy nazw geograficznych
3. Przyjęcie protokołu z 34. posiedzenia Komisji
4. Omówienie wykazu nazw geograficznych mórz i oceanów
5. Wolne wnioski

Obrady prowadził dr inż. Waldemar Rudnicki, Przewodniczący Komisji.

Ad.1. Przewodniczący przywitał członków Komisji.

Ad. 2. Przewodniczący przedstawił opracowywaną w Centralnym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej na zlecenie GUGiK-u komputerową bazę nazw geograficznych świata. Opracowywanie tej bazy rozpoczęło się za czasów poprzedniego kierownictwa Komisji, a obecnie należy ustalić czy baza w zaprezentowanej formie spełnia wymagania merytoryczne bazy nazw ustalanych przez Komisję.

W dyskusji zwrócono uwagę, że zaprezentowana baza nazw nie podaje współrzędnych geograficznych nazwanych obiektów, co we wszelkiego tego typu bazach jest niezbędne. Niepodany jest również status nazw (np. zalecane, wariantowe), czy jaka jest to forma nazwy (zapisana w transkrypcji, czy w transliteracji). W bazie nazwy tych samych obiektów pojawiają się kilkakrotnie, zdarzają się również literówki w nazwach, a kategoryzacja nazw budzi wątpliwości. Obecna forma techniczna bazy nie pozwala na jej zamieszczenie na stronie internetowej Komisji oraz na wprowadzanie zmian w jej strukturze.

W wyniku dyskusji Komisja uznała, że baza w obecnej formie nie spełnia standardów i kryteriów, jakie powinna spełniać cyfrowa baza nazw ustalanych przez Komisję, a jej obecna postać nie kwalifikuje się do dalszego rozwoju. Komisja tym samym poparła stanowisko Przewodniczącego, aby wstrzymać prace nad bazą w jej obecnej postaci. Jednocześnie stwierdzono, że przed przystąpieniem do opracowywania bazy nazw geograficznych należy materiał toponimiczny opracowany przez Komisję uporządkować i ujednolicić dodając doń informacje o położeniu obiektów oraz, w przypadku egzonimów, kiedy zostały zestandaryzowane, na podstawie jakich źródeł podano daną nazwę. Sama baza powinna natomiast być dostępna na internetowych stronach Komisji, mieć rozbudowane możliwości wyszukiwania oraz pozwalać na jej bieżące uzupełnianie i modyfikowanie.

Ad. 3. A. Karp przedstawił dodatkowe informacje odnośnie używania w Czechach nazwy *Česko* i *Čechy*. Zwrócił uwagę, że forma *Česko* jest promowana przez czeskich geografów oraz przez Morawian, ale inne środowiska mają do niej stosunek niechętny. Dodatkowo poinformował, że w 1993 roku Návoslovné komise Českého úřadu zeměměřického a katastrálního zaleciła stosowanie jako nazwy angielskiej formy *The Czech Republik*.

Po tych wyjaśnieniach Komisja przyjęła, przez aklamację, protokół z poprzedniego posiedzenia nie wprowadzając doń zmian.

M. Zych w uzupełnieniu do wykazów przyjętych na poprzednim posiedzeniu Komisji zaproponował dodać nazwy ***Park Narodowy Gór Rodniańskich*** oraz ***Park Narodowy Żelaznej***

Bramy dla parków w Rumunii oraz **Park Narodowy Dolnego Dniestru** dla parku w Mołdawii. Jednocześnie zwrócił uwagę, że przyjęty na 10. posiedzeniu egzonim **Park Narodowy Delty Dunaju** dla parku w Rumunii faktycznie nie odnosi się do parku narodowego tylko do rezerwatu biosfery, który leży zarówno w Rumunii jak i na Ukrainie. Dla rezerwatu tego został przyjęty na 33. posiedzeniu egzonim **Dunajski Rezerwat Biosfery** nawiązujący do endonimu ukraińskiego *Дунайський біосферний заповідник*. Rezerwat ten w 90% leży w Rumunii, a jego rumuńska nazwa to *Rezervația Biosferei Delta Dunării*, natomiast nazwa stosowana przez UNESCO to *Danube Delta Biosphere Reserve*. Biorąc pod uwagę te fakty zaproponował, aby skasować egzonim **Park Narodowy Delty Dunaju** oraz zamienić egzonim **Dunajski Rezerwat Biosfery** na **Rezerwat Biosfery Delty Dunaju**. Wszystkie te propozycje Komisja przyjęła przez aklamację.

Na poprzednim posiedzeniu Komisja pozostawiła do wyjaśnienia, jaki polski egzonim jest poprawny – *Medjugorie* czy *Medziugorie*. Po wyjaśnieniach udzielonych przez A. Markowskiego Komisja przez aklamację przyjęła nazwę **Medziugorie**. Również do wyjaśnienia pozostawiono na poprzednim posiedzeniu ustalenie rodzaju obiektu, dla którego przyjęto egzonim *Serbia Centralna*. Ponieważ z wyjaśnień jednoznacznie wynikało, że nie jest to jednostka administracyjna, a raczej jednostka statystyczna, Komisja postanowiła, przez aklamację, nie wprowadzać jednak egzonimu *Serbia Centralna*.

Ad. 4. M. Zych omówił założenia do wykazu nazw mórz i oceanów, a następnie omówione zostały propozycje zmian w polskich egzonimach, dla których Komisja postanowiła:

- nie wprowadzać egzonimu *Morze Archipelagu Arktycznego* ani nazwy *Przejście Północno-Zachodnie* dla cieśnin w Kanadzie (jednogłośnie)
- wprowadzić egzonim *Morze Wandela* dla morza u wybrzeży Grenlandii (aklamacja)
- nie wprowadzać egzonimu wariantowego *Ocean Lodowaty Północny* do nazwy *Ocean Arktyczny* (jednogłośnie)
- nie zmieniać egzonimu *Basen Foxe'a* na *Zatoka Foxe'a* (aklamacja)
- wprowadzić egzonim *Zatoka Admiralicji* dla zatoki w Kanadzie (8 głosów za, 1 przeciw, 6 wstrzymujących się)
- nie wprowadzać egzonimu *Zatoka Boothia* dla zatoki w Kanadzie (2 głosy za dodaniem egzonimu, 9 przeciw, 4 wstrzymujące się)
- wprowadzić egzonim *Cieśnina Foxe'a* dla cieśniny w Kanadzie (13 głosów za, 1 przeciw, 1 wstrzymujący się)
- nie zmieniać egzonimu *Cieśnina Mac Clintocka* na *Kanał Mac Clintocka* (aklamacja)
- wprowadzić egzonim *Prąd Nowej Ziemi* dla prądu na Oceanie Arktycznym (aklamacja)
- wprowadzić egzonim *Prąd Północnoislandzki* dla prądu na Oceanie Arktycznym (aklamacja)
- wprowadzić egzonim *Prąd Transarktyczny* dla prądu na Oceanie Arktycznym (aklamacja)
- wprowadzić egzonim *Grzbiet Geofizyków* dla grzbietu na Oceanie Arktycznym (aklamacja)
- wprowadzić egzonim *Grzbiet Jan Mayen* dla grzbietu na Oceanie Arktycznym (aklamacja)
- nie wprowadzać egzonimu *Grzbiet Marvina* dla grzbietu na Oceanie Arktycznym (3 głosy za dodaniem egzonimu, 5 przeciw, 8 wstrzymujących się)
- wprowadzić egzonim *Grzbiet Mohna* dla grzbietu na Oceanie Arktycznym (jednogłośnie)

- wprowadzić egzonim **Krawędź Spitsbergeńska** (aklamacja) oraz zachować dla tego obiektu jako egzonim wariantowy dotychczasową nazwę *Próg Nansena* dla krawędzi na Oceanie Arktycznym (10 głosów za zachowaniem egzonimu, 2 przeciw, 3 wstrzymujące się)
- wprowadzić egzonim **Krawędź Grenlandzka** dla krawędzi na Oceanie Arktycznym (aklamacja)
- nie wprowadzać egzonimu *Wyniesienie Alpha* dla wyniesienia na Oceanie Arktycznym (2 głosy za dodaniem egzonimu, 6 przeciw, 8 wstrzymujących się)
- nie wprowadzać egzonimu *Wyniesienie Mendelejewa* dla wyniesienia na Oceanie Arktycznym (4 głosy za dodaniem egzonimu, 7 przeciw, 5 wstrzymujących się)
- nie wprowadzać egzonimu *Wyniesienie Morrisa Jessupa* dla wyniesienia na Oceanie Arktycznym (2 głosy za dodaniem egzonimu, 7 przeciw, 6 wstrzymujących się)
- nie wprowadzać egzonimu *Płaskowyż Północny* dla płaskowyżu na Oceanie Arktycznym (aklamacja)
- wprowadzić egzonim **Basen Eurazjatycki** dla basenu na Oceanie Arktycznym (aklamacja)
- wprowadzić egzonim **Równina Fletchera** dla równiny na Oceanie Arktycznym (aklamacja)
- wprowadzić egzonim **Równina Kanadyjska** dla równiny na Oceanie Arktycznym (aklamacja)
- nie wprowadzać egzonimu *Rów Litke* dla rowu na Oceanie Arktycznym (2 głosy za dodaniem egzonimu, 10 przeciw, 4 wstrzymujące się)
- nie wprowadzać egzonimu *Rynna Charlie* dla rynny na Oceanie Arktycznym (aklamacja)
- wprowadzić egzonim **Morze Wattowe** (14 głosów za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące się) wraz z egzonimem wariantowym **Morze Wattów** (4 głosy za, 2 przeciw, 10 wstrzymujących się) dla akwenu morskiego w Danii, Holandii i Niemczech
- nie wprowadzać egzonimu wariantowego *Biskaje* do nazwy *Zatoka Biskajska* (2 głosy za dodaniem egzonimu, 11 przeciw, 3 wstrzymujące się)
- wprowadzić egzonim **Zatoka Fundy** dla zatoki w Kanadzie (10 głosów za, 1 przeciw, 5 wstrzymujących się)
- nie wprowadzać egzonimu *Zatoka Kardigan* dla zatoki w Wielkiej Brytanii (aklamacja)
- wprowadzić egzonim **Kanał Beagle** dla cieśniny w Argentynie i Chile (14 głosów za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące się)
- wprowadzić egzonim **La Manche** dla cieśniny w Wielkiej Brytanii, Francji, Jersey i Guernsey (11 głosów za, 2 przeciw, 3 wstrzymujące się) – formalnie nie jest to egzonim, zaleca się używanie jednej z nazw francuskich tego obiektu
- skasować egzonim **Prąd Meksykański** dla prądu na Oceanie Spokojnym (aklamacja)
- wprowadzić egzonim **Prąd Agulhas** jako egzonim główny, a dotychczasowy egzonim *Prąd Południowoafrykański* zachować jako wariantowy dla prądu na Oceanie Atlantyckim i Indyjskim (aklamacja)
- wprowadzić egzonim **Prąd Przylądka Horn** dla prądu na Oceanie Atlantyckim i Spokojnym (aklamacja)
- zamienić egzonim **Grzbiet Południowoantylski** na **Grzbiet Scotia** dla grzbietu na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- wprowadzić egzonim **Grzbiet Reykjanes** dla grzbietu na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- pozostawić bez zmian egzonim *Próg Islandzki* dla progu na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)

- nie wprowadzać egzonimu *Krawędź Atlantis* dla krawędzi na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- wprowadzić egzonim *Krawędź Chain* dla krawędzi na Oceanie Atlantyckim (8 głosów za, 1 przeciw, 4 wstrzymujące się)
- wprowadzić egzonim *Krawędź Falklandzka* dla krawędzi na Oceanie Atlantyckim (11 głosów za, 0 przeciw, 3 wstrzymujące się)
- nie wprowadzać egzonimu *Krawędź Rio Grande* dla krawędzi na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- nie wprowadzać egzonimu *Krawędź Romanche* dla krawędzi na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- nie wprowadzać egzonimu *Krawędź Vema* dla krawędzi na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- zamienić egzonim *Wyniesienie Argentyńskie* na *Wyniesienie Rio Grande* dla wyniesienia na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- skasować egzonim *Wyniesienie Gujańskie* dla wyniesienia na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- nie wprowadzać egzonimu *Wyniesienie Południowej Georgii* dla wyniesienia na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- wprowadzić egzonim *Wyniesienie Rockall* dla wyniesienia na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- wprowadzić egzonim *Wyniesienie Sierra Leone* dla wyniesienia na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- wprowadzić egzonim *Wyniesienie Zielonego Przylądka* dla wyniesienia na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- wprowadzić egzonim *Basen Agulhas* dla basenu na Oceanie Atlantyckim i Indyjskim (aklamacja)
- skasować egzonim *Basen Karaibski* dla basenu na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- zamienić egzonim *Basen Południowoantylski* na *Basen Scotia* dla basenu na Oceanie Atlantyckim i Południowym (aklamacja)
- wprowadzić egzonim *Basen Sierra Leone* dla basenu na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- skasować egzonim *Ławica Bahamska* dla ławicy na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- nie wprowadzać egzonimu *Ławica Victoria* dla ławicy na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- wprowadzić egzonim *Głębia Bartletta* dla głębi na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- wprowadzić egzonim *Rów Falklandzki* dla rowu na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- skasować egzonim *Rów Bartletta* dla rowu na Oceanie Atlantyckim (aklamacja) – w dotychczasowym wykazie nazwy *Rów Kajmański* i *Rów Bartletta* odnosiły się do dwóch różnych obiektów, jednak faktycznie jest to jeden obiekt
- wprowadzić egzonim *Portoryko* dla wyspy wchodzącej w skład amerykańskiego terytorium zależnego Portoryko (10 głosów za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące się)
- wprowadzić egzonim *Rów Portorykański* dla rowu na Oceanie Atlantyckim – za formą *Rów Portorykański* głosowało 7 osób, za formą *Rów Portoryko* głosowało 5 osób, a jedna osoba wstrzymała się od głosu
- pozostawić bez zmian egzonim *Rów Szetlandzki* dla rowu na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)
- nie wprowadzać egzonimu *Rynna Hydrografów* dla rynny na Oceanie Atlantyckim (aklamacja)

- wprowadzić egzonim ***Bab al-Mandab*** dla cieśniny w Jemenie, Dżibuti i Erytrei (11 głosów za, 2 przeciw, 3 wstrzymujące się) – formalnie nie jest to egzonim, zaleca się używanie nazwy arabskiej tego obiektu zapisanej w transkrypcji

Ustalając niektóre powyższe polskie nazwy, Komisja uznała, zgodnie z zaleceniami Komisji Ortograficzno-Onomastycznej Rady Języka Polskiego, że w przypadku nazw dwuczłonowych, w których pierwszy człon jest terminem rodzajowym, a drugi człon nazwą własną w mianowniku i dodatkowo termin rodzajowy jest integralną częścią nazwy, to termin ten powinien być pisany z wielkiej litery (np. *Grzbiet Jan Mayen, Zatoka Fundy, Prąd Agulhas, Wyniesienie Sierra Leone, Basen Scotia*).

Dodatkowo Komisja ustaliła, że dla wybranych akwenów morskich mających w nazwie człon „morze”, które nie są ani morzami, ani zatokami, ani cieśninami należy stworzyć nową kategorię „inne akweny morskie”, a we wprowadzeniu do wykazu należy wyjaśnić jakie obiekty znajdują się w tej kategorii.

Z powodu braku czasu dalszą część omawiania wykazu odłożono na kolejne posiedzenie, które zaplanowano na 21 listopada 2007 roku.

Na tym posiedzenie zakończono.

Protokółował:
mgr Maciej Zych

Przewodniczący Komisji
dr inż. Waldemar Rudnicki

Sekretarz Komisji
mgr Joanna Januszek